

سپهرغرب، گروه کافه کتاب – سمیرا گمار؛ یک روان‌شناس تربیتی گفت: در روزگاری که سرعت، تصویر و سطحی‌نگری سه مؤلفهٔ اصلی سبک‌زندگی دیجیتال‌شده، نسل نوجوان است، مفهوم «مطالعه» برای بسیاری از آن‌ها به امری بیگانه تبدیل شده است.

در دنیای پرشتاب امروز که فناوری‌های نوین، زیربنای بسیاری از ابعاد زندگی انسان‌ها را دگرگون ساخته‌اند، نسل جدید در بطن یک تحول دیجیتال چشمگیر رشدیافته‌است؛ نسلی که با لمس نخستین صفحه‌های لمسی، به دنیای داده‌ها و ارتباطات پیوسته و با سرعتی خیره‌کننده در میان جریان‌های اطلاعاتی پیش می‌رود. در چنین فضایی، مفهوم مطالعه و یادگیری نیز دیگر محدود به کتاب‌های کاغذی و کلاس‌های سنتی نیست، بلکه شکلی تازه به خود گرفته که همگام با تحولات فناوری، فرصت‌های بی‌نظیری را برای رشد فکری و تربیتی فراهم آورده است.

امروز، نسل جوان نه‌تنها مخاطب، بلکه خالق محتوای دیجیتال است؛ آنان از طریق پلتفرم‌های گوناگون به دانش و آگاهی دسترسی دارند و با ابزارهایی چون کتاب‌های الکترونیکی، پادکست‌های آموزشی، دوره‌های مجازی و شبکه‌های اجتماعی علمی، نیازهای دانشی خود را پاسخ می‌دهند. این انبس روزافزون با دنیای دیجیتال، از یک‌سو چالش‌هایی در حوزه تمرکز و عمق یادگیری پدید آورده و از سوی دیگر، بستری نو برای ترویج فرهنگ مطالعه و ارتقای سواد شناختی فراهم کرده است.

در چنین شرایطی، نقش روان‌شناسان تربیتی و متخصصان حوزه تعلیم و تربیت، بیش از هر زمان دیگری برجسته می‌شود. آنان به‌عنوان ناظران و تحلیل‌گران روان‌شناختی نسل نو، می‌کوشند تا ضمن شناخت دقیق ظرفیت‌های ذهنی و عاطفی این نسل، راهکارهایی برای پیوند عمیق‌تر میان تکنولوژی و یادگیری اثربخش ارائه دهند.

یکی از این صاحب‌نظران، خانم دکتر سهیلا پناهی، دکترای روان‌شناسی تربیتی از دانشگاه پوترا مالزی (University Putra Malaysia) است که با سال‌ها تجربه و فعالیت تخصصی در

زمینه روان‌شناسی کودک و نوجوان، خانواده و تعلیم و تربیت، نگاه نوینی به فرصت‌ها و چالش‌های آموزشی نسل دیجیتال دارد.

در دنیای پرشتاب امروز که فناوری‌های نوین، زیربنای بسیاری از ابعاد زندگی انسان‌ها را دگرگون ساخته‌اند، نسل جدید در بطن یک تحول دیجیتال چشمگیر رشدیافته‌است؛ نسلی که با لمس نخستین صفحه‌های لمسی، به دنیای داده‌ها و ارتباطات پیوسته و با سرعتی خیره‌کننده در میان جریان‌های اطلاعاتی پیش می‌رود. در چنین فضایی، مفهوم مطالعه و یادگیری نیز دیگر محدود به کتاب‌های کاغذی و کلاس‌های سنتی نیست، بلکه شکلی تازه به خود گرفته که همگام با تحولات فناوری، فرصت‌های بی‌نظیری را برای رشد فکری و تربیتی فراهم آورده است.

نسلی که با نمایشگرها خو گرفته، کمتر میل و فرصتی برای فرو رفتن در سطرهای یک کتاب کاغذی دارد.

مشروح گفتگو با وی را در ادامه بخوانید:
■ **محتوای کوتاه شبکه‌های اجتماعی تمرکز جوانان را به شدت کاهش داده است**
سهیلا پناهی، در ابتدای سخنان خود با اشاره به دگرگونی فرهنگی صورت‌گرفته در جامعه امروزی، عنوان کرد: نسل جوان امروز، تقریباً هیچ ارتباطی با کتاب‌های غیردرسی ندارد. کتاب‌های فیزیکی برایش ملموس نیست، هیچ کششی به آن‌ها ندارد، مگر اینکه مفاهیم آن کتاب‌ها برایش جاذبه خاصی داشته باشد.

وی این تغییر رفتار را بخشی از فرآیند طبیعی زندگی دیجیتال دانست اما در عین حال هشدار داد که حذف مطالعه عمیق، تبعاتی جدی برای رشد شناختی و شخصیت نوجوانان به دنبال خواهد داشت و یادآور شد: در روزگاری که سرعت، تصویر و سطحی‌نگری سه مؤلفه اصلی سبک‌زندگی دیجیتال‌شده نسل نوجوان است، مفهوم «مطالعه» برای بسیاری از آن‌ها به امری بیگانه تبدیل شده است.

این روان‌شناس تربیتی ادامه داد: در زندگی واقعی، ما الزاماً از هر چیزی لذت نمی‌بریم. درست است که انسان به‌طور ذاتی به چیزهایی می‌پردازد که از آن‌ها لذت می‌برد، اما گاهی ضرورت‌هایی در زندگی هست که لذت‌بخش نیست، ولی رسیدن

به اهداف، بدون عبور از آن‌ها ممکن نیست. نوجوان امروز کمتر به این ضرورت‌ها توجه دارد. پناهی در تحلیل تأثیر شبکه‌های اجتماعی، به ویژه اینستاگرام، بر الگوی توجه و تمرکز نوجوانان، با صراحت گفت: استوری‌ها و محتواهای کوتاه این فضا، تمرکز جوانان را به شدت کاهش داده است. این محتواها نه‌تنها تاب‌آوری آن‌ها در برابر متون عمیق و ضروری را پایین آورده، بلکه نگاه آن‌ها را سطحی و نمایشی کرده است. بسیاری از نوجوانان در این فضا بیشتر دنبال خودابراز می‌هندند تا یادگیری. وی تأکید کرد: البته اثرات این فضا تنها به کاهش عمق مطالعه محدود نمی‌شود، بلکه شکل پردازش ذهنی آن‌ها را نیز دگرگون کرده است.

این مشاور و روانشناس متذکر شد: نوجوان امروز از محتوای علمی و آموزنده دوری می‌کند، چون اولاً از آن استفاده نمی‌کند و دوماً در فضای اجتماعی‌اش پاداشی برای این نوع محتوا دریافت نمی‌کند. این یعنی پردازش ذهنی عمیق، به تدریج از سبب زندگی آن‌ها حذف می‌شود.

به اعتقاد پناهی محتوای دیجیتالی نه‌فقط شکل مطالعه را تغییر داده، بلکه در بسیاری از موارد جایگزین آن شده است. وی اعلام کرد: مطالعه دیجیتال صرفاً شکل تازه‌ای از کتاب‌خوانی نیست. من فکر می‌کنم که به‌نوعی جایگزین شده. چون پیامدهای رفتاری بسیار جدی در زندگی فردی و اجتماعی نوجوانان ایجاد کرده است. نقش خانواده‌ها در این میان به پایین‌ترین سطح ممکن رسیده و تجربه بزرگ‌ترها دیگر آن اثرگذاری گذشته را ندارد.

این روان‌شناس تربیتی یکی از راه‌های تعامل میان نسل‌ها را یادگیری متقابل توصیف کرد و افزود: بزرگ‌ترها باید ذهن‌شان را با ابزارهای جدید به‌روز کنند، در عین‌حال نوجوانان نیز باید از تجربیات‌رنسته والدین بهره‌برند. این گفت‌وگوی نسلی بسیار مهم است؛ هم برای اصلاح مسیر تربیتی و هم برای بازگرداندن مطالعه به عنوان یک ارزش فرهنگی. پناهی با این بیان که مسئولیت اصلی تربیت مطالعه‌گر، در خانه آغاز می‌شود، اظهار کرد:

خانواده‌ها باید در کودکی علایق و استعدادهای فرزندشان را بشناسند. اگر کودک در همان سال‌های ابتدایی با کتاب آشنا نشود، احتمال جایگزینی شبکه‌های اجتماعی بسیار بالاست. الگوسازی والدین در این زمینه حیاتی است؛ والدینی که خود ساعت‌ها درگیر موبایل هستند، نمی‌توانند انتظار کتاب‌خوانی از فرزندشان داشته باشند.

ما نیازمند بازتعریف «ارزش مطالعه» در ذهن نوجوانان هستیم و باید به این پرسش جدی فکر کنیم که جامعه ما، مطالعه را یک ضرورت زیستی می‌داند یا یک انتخاب لوکس؟

وی در ادامه این گفت‌وگو، مدارس و نظام آموزشی را نیز بخشی از مسأله و راحل دانست و توضیح داد: مدارس باید امتیازاتی برای مطالعه کتاب‌های فیزیکی قائل شوند. البته ما نمی‌خواهیم شبکه‌های اجتماعی را انکار کنیم، اما با ایجاد جذابیت و تشویق، می‌شود نوجوانان را به خواندن کتاب‌ها هم علاقه‌مند کرد. این مشاور با اشاره به تجربه‌ای که در اداره مشاوره؟؟؟ دارد، تأکید کرد: ما فلش‌کارت‌هایی طراحی کرده بودیم که با تصاویر جذاب و محتوای خلاصه‌شده، دانش‌آموزان را ترغیب به یادگیری می‌کرد. جذابیت بصری برای نوجوان امروز ضروری است؛ چراکه محتوای خشک و منطقی به‌تنهایی نمی‌تواند او را درگیر کند. پناهی سپس در پاسخ به این پرسش که آیا ترکیب کتاب‌خوانی سنتی با ابزارهای دیجیتال راه نجات است، با لحنی قاطع گفت: به‌نظر من نه. کتاب‌های صوتی و تعاملی سرعت دارند، ولی

تأمل ندارند. خلاقیت، تفکر عمیق و استقلال فکری در چنین محیط‌هایی شکل نمی‌گیرد. ما باید فضایی خلق کنیم که تفکر و تأنی را تقویت کند، نه صرفاً مصرف‌گرایی سریع را.

وی در پایان، چند راهکار کلیدی برای بازسازی فرهنگ مطالعه پیشنهاد داده و تشریح کرد: نخستین گام، شناخت توانمندی‌های نوجوانان است. بعد باید ذهن بزرگسالان را به‌روز کرد تا ارتباط بهتری با نسل جدید برقرار کنند. آموزش مزایا و معایب شبکه‌های اجتماعی به صورت روشمند و حتی طراحی یک واحد درسی رسمی در این حوزه، می‌تواند در سنین نوجوانی بسیار اثرگذار باشد. این آموزش‌ها باید کاربردی و مبتنی بر واقعیت‌های امروز باشد.

این روانشناس تربیتی تصریح کرد: حذف فضای مجازی ممکن نیست و نباید هم باشد. این فضا مزایایی دارد؛ اما باید استفاده از آن به کمک متخصصان و ناظران حرفه‌ای، در مسیر درست هدایت شود. این یعنی ما با «دوگانه‌های بد» یا پذیرش بی‌چون‌وچرا» روبه‌رو نیستیم، بلکه باید به دنبال مدل‌هایی باشیم که منجر به استفاده بهینه، متعادل و آگاهانه از فضای مجازی شود

پناهی در پایان ابراز کرد: برای نجات مطالعه، لازم است هم خانواده‌ها، هم مدارس و هم نظام آموزشی به صورت هماهنگ کار عمل شوند. استفاده از متخصصان، نظارت هوشمندانه بر محتوای دیجیتال، و مهم‌تر از همه، بازسازی جذابیت در کتاب‌ها و فضای مطالعه، می‌تواند راهی برای بازگرداندن این عنصر کلیدی به زندگی نسل فردا باشد.

■ **از اسکول تا سکون؛ نگاهی تحلیلی به فاصله نوجوانان با کتاب‌خوانی**

در خاتمه باید گفت: در دنیای امروز، نوجوانان بیش از هر زمان دیگری در معرض حجم عظیمی از اطلاعات و محرک‌های بصری قرار دارند؛ دنیایی که در آن «اسکول کردن» به‌جای «ورق زدن»، ویدئوهای چندثانیه‌ای جای تأمل در صفحات کتاب را گرفته‌اند. این تغییر، نه صرفاً در شیوهی دسترسی به اطلاعات، بلکه در نوع نگاه به مفهوم «مطالعه» و «دانش‌اندوزی» نیز تأثیرگذار بوده است.

فرهنگ مطالعه عمیق و مستمر، نه یک عادت لحظه‌ای، بلکه یک زیست‌جهان است؛ زیست‌جهانی که در آن سکون، تمرکز، تأمل و درنگ، ارزش‌هایی اصیل تلقی می‌شوند. باید نوجوان را از «اسکول بی‌پایان» به «سکون اندیشه‌ور» بازگرداند. این مسیر، اگرچه دشوار و زمان‌بر است، اما آینده‌ای روشن‌تر برای نسلی می‌سازد که امروز بیش از هر زمان، درگیر جذابیت‌های زودگذر و سطحی است.

ماه برنامه‌ریزی پیش از اجرا لازم دارد.»
وی در ادامه با اشاره به اینکه تبلیغات باهدفمند برای جذب مخاطبان مرتبط، نه صرفاً بازدیدکنندگان عمومی، حائز اهمیت است، تصریح کرد: «ابتدا باید هدف را برگرزاری رویداد مشخص شود و نتیجه مورد انتظار از آن تعیین گردد. سپس بر مبنای آن، مخاطبان شناسایی و به صورت موضوعی و هدفمند پیگیری شوند تا افراد جذب شوند.»

میرشاهزاده افزود: «گاهی شاهدیم افراد صرفاً برای گذران اوقات خود در رویدادها حضور دارند که این موضوع در برگزاری نمایشگاه‌ها نیز مشاهده می‌شود.»

این کارشناس گردشگری در بخش پایانی سخنان خود با تأکید بر لزوم برنامه‌ریزی دقیق، خاطرنشان کرد: «مدیریت هوشمند رویدادها نیازمند تحقیق، برنامه‌ریزی و هماهنگی بین‌سازمانی است. تنها در این صورت می‌توان از برگزاری رویدادهای صرفاً نمایشی جلوگیری کرد و به توسعه پایدار گردشگری در مقاصد کمتر دیده‌شده دست یافت.»

در دنیای پرشتاب امروز، رویدادهای گردشگری به عنوان شاه‌کلیدی برای شکوفایی اقتصادی، تعاملات فرهنگی و معرفی ظرفیت‌های منحصر به فرد مقاصد گردشگری تبدیل شده‌اند. برگزاری موفقیت‌آمیز یک رویداد گردشگری، هنر پیچیده‌ای است که نیازمند تلفیق هوشمندانه‌ای از برنامه‌ریزی استراتژیک، اجرای خلاقانه و مدیریت یکپارچه منابع می‌باشد.

امروزه رویدادهای گردشگری موفق، دیگر صرفاً گردهمایی‌هایی ساده محسوب نمی‌شوند،

بین‌المللی در نظر گرفته شده است و به دنبال این هستیم تا بیشتر میزبان در برگزاری رویدادها باشیم. گردشگری تعامل در سطح حکمرانی است اگر تشکل‌ها خوب کار کنند و استانداران ما را حمایت کنند می‌توانیم پروژه‌های خوبی را اجرا کنیم.

برگزاری اجلاس گردشگری شهری از ۳ تا ۴ تیر در اراضی عباس آباد

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی خاطرنشان کرد: ۱۶۳ کشور عضو شورای سازمان ملل متحد اجلاس گردشگری شهری از ۳ تا ۴ تیر در اراضی عباس آباد برگزار می‌شود. در کمیته آموزش آنلاین سازمان جهانی گردشگری عضو شدیم، علاوه بر این در سال ۱۴۰۴ میزبان رویدادهای دیگری هستیم و تلاش می‌کنیم تعاملات بین‌المللی افزایش یابد.

و قطارها بحث‌های حاکمیتی است و برای توسعه گردشگری باید این بخش‌ها توسعه یابد. وی با بیان اینکه موضوع سیم کارت تلفن همراه گردشگران حل شده است، اضافه کرد: برای صدور کارت گردشگر موانعی وجود داشت اما به یک دستورالعمل رسیدیم، اکنون همه بانک‌ها می‌توانند برای گردشگران کارت صادر کنند و ارز تبدیل به ریال می‌شود اما یکسری اشکالاتی وجود دارد و به جای اینکه تبدیل ارز با نرخ جدید، ارز با نرخ تبادلات ارزی انجام می‌شود.

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی تأکید کرد: رسالت ما معرفی ایران، جذب گردشگر و مقابله با ایران هراسی از طریق تبلیغات است. گردشگر ابزار کارآمد دیپلماسی عمومی است. با توجه به تعاملات مردم پایه در گردشگری می‌توان واقعیت ایران را با گردشگری نشان داد.

شجاعی افزود: ذیل تبلیغات یکسری سیاست‌ها مانند استفاده از ظرفیت رویدادهای

مدیریت هوشمندانه رویدادها؛ راهکاری موثر برای جذب گردشگر

سفر طراحی می‌شوند، در حالی که فلسفه اصلی رویدادهای گردشگری، جذب مخاطب در زمان‌های کم‌رفت‌وآمد و معرفی مقاصد کمتر دیده‌شده است.»

وی افزود: «تصمیم‌گیری زودهنگام برای برگزاری رویدادها عمل غلطی است که متأسفانه در کشور ما پرکارر است و برای پوشش بودجه‌های در اختیار، معمولاً بلافاصله یک رویداد فوری برگزار می‌شود که بهره کافی نیز از آن برده نمی‌شود.»

میرشاهزاده تأکید کرد: «تصمیم‌گیری‌های سریع و بدون مطالعه، مانند برگزاری رویدادهای فی‌البداهه صرفاً برای مصرف بودجه، منجر به شکست پروژه‌ها و عدم دستیابی به اهداف می‌شود.»

وی با اشاره به اینکه عموماً رویدادها پایه‌ای اصالت‌محور و فرهنگی داشته و بر مبنای توانمندی‌های یک منطقه شکل می‌گیرند، ادامه داد: «رویدادها می‌توانند زمینه‌ساز معرفی یک مقصد گردشگری ویژه با رویکرد توسعه فرهنگ بومی و محلی شوند.»

ضرورت برنامه‌ریزی تخصصی و زیرساخت‌های مناسب برای کارشناس گردشگری با اشاره به اینکه برای موفقیت یک رویداد، زیرساخت‌های اساسی مانند امکانات اقامتی، پارکینگ، دسترسی‌های حمل‌ونقل و خدمات رفاهی باید پیش از برگزاری تأمین شود، گفت: «به عنوان مثال، برگزاری یک رویداد سلامت بدون در نظر گرفتن فضای استقرار مناسب برای شرکت‌گذاران یا یک رویداد فرهنگی بدون امکانات پذیرش گردشگران، منجر به شکست است.»

رویداد تورگردانان جهان با حضور آژانس‌های گردشگری ۳۰ کشور در تهران برگزار می‌شود

جنوبی، پاکستان، بلغارستان، ترکمنستان، عمان، مالزی، اسلوانکی، آذربایجان، عراق، افغانستان، ایتالیا، آلمان، انگلستان، تونس، قرقیزستان، روسیه، فرانسه، برونئی و تایلند در این رویداد شرکت می‌کنند و این فرصتی طلایی است که نباید از دست برود.

وی برنامه‌های تورگردانان حاضر در این رویداد را شامل بازدید از جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی ایران همچون کاخ‌های گلستان و سعدآباد، موزه ایران باستان، اراضی عباس‌آباد و سفر به جزیره کیش عنوان کرد.

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی با بیان اینکه آژانس‌هایی که با مسافران در ارتباطند در ایران موفق تر هستند، گفت: اکنون حدود ۱۱ میلیون گردشگر وارد کشور می‌شوند اما برای افزایش این رقم باید با رقبا بجنگیم، اگر مذاکرات به جای خوبی برسد میزان ورود گردشگران خارجی به کشور افزایش می‌یابد. شجاعی افزود: باید زیرساخت‌ها را ارتقا دهیم و ۵۰۰ هتل در کشور ساخته شود. افزایش ایرلاین

تا ۲۱ خرداد سومین کنفرانس و نمایشگاه بین‌المللی گردشگری سلامت در همدان سپهرغرب، گروه گردشگری، مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی گفت: رویداد تورگردانان جهان با حضور بیش از ۱۰۰ آژانس گردشگری ۳۰ کشور گردشگری ۳۰ کشور جهان تا ۸ تا ۱۲ اردیبهشت در تهران برگزار می‌شود.

مسلم شجاعی در نشست خبری «بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی» ضمن تسلیت به مناسبت حادثه بندرعباس اظهار داشت: براساس برنامه هفتم توسعه ۱۵ میلیون گردشگر باید سالیانه وارد کشور شوند، اما اکنون می‌توانیم ۱۴ میلیون گردشگر را مدیریت کنیم چون به خاطر پراندگی زیر ساخت‌ها دچار مشکل هستیم، سبیرها را در گردشگری باید تغییر دهیم و گردشگران در کشور توزیع شوند.

وی ادامه داد: سهم تورهای گردشگری خارجی در کشور کاهش یافته بود، بنابراین به دنبال برگزاری رویداد تور جهانی در ایران رفتم. آژانس‌های گردشگری در این رویدادها شرکت